Begrunnelse for utredningsprogram

Demonstrasjonsprosjekt for Windcatcher

Øygarden kommune i Vestland fylke

NVE
Norges vassdrags- og energidirektorat

Tiltakshaver	Wind Catching Demo AS
Referanse	202406844-71
Dato	10.12.2025
Ansvarlig	Anette Ødegård
Saksbehandler	Erlend Sveen Finstad

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVE
Norges vassdrags- og energidirektorat

1 Innledning

Dette notatet gir en samlet fremstilling av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) sin behandling av meldingen for demonstrasjonsprosjekt for Windcatcher. Notatet leses som et vedlegg til utredningsprogrammet, hvor vi vurderer innspill og forslag til utredningskrav som er mottatt i høringen, og begrunner hvorfor dette er inkludert eller utelatt i utredningsprogrammet.

1.1 Tiltaket

Wind Catching Demo AS – heretter omtalt som tiltakshaver – sendte NVE en melding med beskrivelse av tiltaket og forslag til utredningsprogram den 21. mars 2024. Tiltakshaver sendte en oppdatert melding 8. november 2024 som ligger til grunn for utredningsprogrammet.[1]

Demonstrasjonsprosjekt for Windcatcher – heretter omtalt som tiltaket – er planlagt utenfor kysten av Øygarden kommune i Vestland fylke. Tiltakshaver har foreslått et utredningsområde på 27,3 km^2, som på det nærmeste er om lag 17 km fra land. Havdybden er mellom 310 og 336 meter, ifølge tall fra Kartverket.

Rett sør for planområdet ligger Vestavind D, og 20 km vest ligger Vestavind B. Begge disse områdene har vært del av den strategiske konsekvensutredning av vindkraft til havs (SKU).

Tiltakshaver omtaler Windcatcher-teknologien som et flytende vindturbinsystem med flere rotorer samlet på én flyter. Hver turbin er forespeilet en kapasitet på 1 MW og systemet kan skaleres opp ved å øke antallet turbiner. Prosjektet er planlagt med utgangspunkt i 250 MW samlet installert effekt fordelt på fire flytere. Prosjektet deles i to faser: fase 1 med to enheter på 40 MW hver, og fase 2 med to enheter på totalt 170 MW.

Tiltakshaver planlegger en 27-34 km lang 132 kV sjøkabel fra produksjonsanlegget til landfall enten øst eller nord for Kollsnes prosessanlegg på Ona, rundt 21 km sørøst for planområdet. Deretter to sett 132 kV jordkabel inn til nye Øygarden transformatorstasjon, for tilkobling på BKKs 132 kV-område.

Ifølge tiltakshaver er målet for prosjektet å kvalifisere teknologien for det internasjonale markedet for flytende havvind.

2 NVEs behandling av meldingen

NVE er delegert myndighet til å behandle og fastsette utredningsprogram for de deler av tiltaket som ligger utenfor grunnlinjen etter havenergilova, i tråd med brev fra Energidepartementet av 9. april 2024. For nettilknytningen og øvrige deler av tiltaket som ligger innenfor grunnlinjen, har NVE myndighet til å fastsette utredningsprogram etter energiloven § 2-2.

2.1 Høring av meldingen

NVE sendte meldingen på høring den 25. november 2024, med frist for merknader satt til 17. januar 2025. Høringen av meldingen ble kunngjort i avisene Bergens Tidende og Vestnytt.

[1] NVEs saksreferanse: 202406844-8

Miljødirektoratet fikk utsatt frist og sendte deres høringsuttalelse til meldingen 10. februar, mens Avinor sendte en høringsuttalelse i tilknytning konsekvensutredninger den 23. mai. Vi har vurdert begge innspillene i vår behandling av saken, og inkludert momenter vi anser som vesentlige for utredningsprogrammet.

2.1.1 Møter om meldingen

NVE arrangerte møte om høring av meldingen med Øygarden kommune og Vestland fylkeskommune 9. desember 2024 samt et folkemøte for alle interesserte på Torsvikhuset i Øygarden samme dag. Tiltakshaver deltok på begge møter hvor de orienterte og svarte på spørsmål om meldingen/prosjektet.

NVE har i tillegg gjennomført to møter med tiltakshaver på høsten 2024 om behandlingen av saken, samt to møter på høsten 2025 som gjaldt avklaringer knyttet til CO^2-lagring og luftfartshinder.

2.2 Innkomne merknader

NVE har mottatt til sammen 36 høringsuttalelser til meldingen, med innspill og forslag til konkrete temaer og utredninger som kreves gjennomført. I tillegg til dette har Avinor og Equinor Low Carbon Solution AS (Equinor) levert tilleggsuttalelser i etterkant av høringsperioden.

Høringsinnspill som gjelder hvorvidt tiltaket skal gis konsesjon, er ikke vurdert i denne omgang. Konsesjonsspørsmålet vurderes først når tiltakshaver har levert en søknad med tilhørende konsekvensutredning.

Flere høringsinnspill stiller spørsmål ved om tiltaket kan gis unntak fra åpningsbestemmelsen i havenergilova § 2-2. I «særskilte tilfelle» kan Energidepartementet gjøre unntak fra regelen om åpning av areal etter havenergilova § 2-2. NVE er ikke delegert myndighet til å vurdere eller gi unntak for åpning av områder, og disse innspillene er derfor heller ikke vurdert av NVE.

Flere privatpersoner har gjengitt hele eller deler av Motvind Norge sin uttalelse i sine innspill. I de delene av notatet der vi viser til Motvind Norge, er også disse innspillene dekket.

Alle uttalelsene og øvrige dokumenter til saken er tilgjengelig på saksside på eInnsyn. Tiltakshaver har fått disse tilsendt, og vi forutsetter at de vurderer informasjon som har kommet fram om lokale forhold i uttalelsene som en del av kunnskapsgrunnlaget i konsekvensutredningen.

3 NVEs vurdering av krav til utredninger

NVE anser at tiltakshavers forslag til utredningsprogram i store trekk omfatter standard utredningskrav som NVE stiller. I de følgende kapitlene beskriver vi nye eller endrede utredningskrav som følge av NVEs vurdering og behandling av de innkomne høringsinnspillene.

Flere av høringsinnspillene belyser tema som dekkes av gjeldende lover og forskrifter. Høringsinnspill som er ivaretatt gjennom standardkrav er derfor ikke inkludert i dette notatet.

3.1 Generelle krav til konsekvensutredningen

I utredningsprogrammet har NVE fastsatt generelle krav basert på forskrift for konsekvens-utredninger (KU-forskriften) og havenergilovforskrifta. Tiltakshaver skal sørge for at de generelle kravene følges gjennomgående i beskrivelsen og konsekvensutredningen av tiltaket.

Alternative løsninger

Flere høringsuttalelser understreker behovet for vurderinger av alternative løsninger. Fiskeridirektoratet støtter ikke etablering i et område som ikke er avsatt til havvind i SKU, og ber om utredning av alternativ lokalisering i Vestavind F. Equinor har bedt om vurdering av alternative plasseringer for å unngå konflikt med CO_2-lagringsprosjektet i lisensområde EXL002, «Smeaheia», mens BirdLife Norge stiller spørsmål ved om området i ytterkanten av Vestavind D er egnet for havvind. Miljødirektoratet har presisert at vurdering av alternative løsninger også skal inkludere beste tilgjengelige teknikker (BAT), miljøkonsekvenser og planlagte avbøtende tiltak.

NVE vurderer at det foreslåtte utredningsprogrammet ikke er dekkende for de problemstillingene som trekkes frem i uttalelsene, og har satt krav til vurdering av alternative løsninger som vi mener er dekkende for problemstillingene som trekkes frem i uttalelsene.

Samlede virkninger

Flere har påpekt behovet for helhetlige vurderinger og bruk av kunnskap fra SKU-en. Blant annet har Pelagisk Forening bedt om at konsekvensutredningen vurderer samlede konsekvenser av Windcatcher og eventuelle utbygginger av andre havvindområder, spesielt Vestavind B og D.

Under generelle krav har NVE fastsatt krav om samlede virkninger. Vi har presisert at dette inkluderer samlede virkninger av utbygging av nærliggende utredningsområder i SKU.

3.2 Beskrivelse av tiltaket

3.2.1 Begrunnelse for tiltaket

I meldingen er tiltaket beskrevet som et demonstrasjonsprosjekt for testing og videreutvikling av ny teknologi for flytende havvind. Fiskeridirektoratet skriver at de tar til etterretning at formålet er kommersiell bruk og at de derfor vurderer det som et permanent vindkraftanlegg til havs. Motvind Norge og Motvind Vest peker på at tiltaket fremstår som fullskala kommersiell drift, og at det ikke er tilstrekkelig avgrenset i tid eller omfang. Landmark Management Consulting etterlyser en tydelig prosjektbeskrivelse som inkluderer formål med testingen og hvordan det skal testes.

NVE viser til tiltakshavers beskrivelse i meldingen, der det framkommer formålet med prosjektet og plan for tester i ulike faser. I utredningsprogrammet har NVE fastsatt krav om at tiltakshaver skal begrunne hvorfor de ønsker å etablere det omsøkte anlegget. NVE presiserer at det inkluderer forholdene det stilles spørsmål ved, og at tiltakshaver skal belyse hva som er formålet med anlegget, og begrunne varigheten for konsesjonen det søkes om.

3.2.2 Planområde, komponenter og gjennomføring

Flere aktører har sendt høringsinnspill der de uttrykker bekymring om forurensning og spør på ulike måter om det er satt av pengegaranti til opprydning og tilbakeføring av anlegget etter endt drift. NVE presiserer at det ved en eventuell konsesjon vil bli stilt krav om garanti for nedlegging og tilbakeføring etter endt konsesjonsperiode, jf. havenergilova § 10-3.

Pelagisk Forening har foreslått at det vurderes om det kan etableres hensynssoner som muliggjør fiske gjennom anlegget. I utredningsprogrammet har NVE krevd at aktuell sikkerhetssone skisseres. Tiltakshaver bes vurdere innspillet på lik linje med alle øvrige innspill, men vi viser til at

det er Kystverket som er ansvarlig myndighet for å fastsette hensynssoner eller sikkerhetssoner etter forskrift om merking av innretning for fornybar energiproduksjon.

I tillegg til å framheve viktigheten av materialvalg, krever Miljødirektoratet at utredningen må beskrive og vurdere gjenbruk av materialer i et sirkulærøkonomisk perspektiv samt håndtering av avfall. I utredningsprogrammet har NVE krevd at tiltakshaver minimum skal beskrive materialvalg og håndtering av avfall. Selv om beskrivelse av gjenbruk ikke er et fastsatt krav, forutsetter vi at tiltakshaver vurderer dette i beskrivelse av tiltaket.

3.2.3 Nettilknytning

I meldingen for Windcatcher oppgir tiltakshaver at de vurderer to alternativer for landfall, enten nord eller øst for Kollsnes prosessanlegg. Førstnevnte innebærer sjøkabel i enten nordlig trasé (alt. **K1**) eller sørlig trasé (**K2**), til landfall på sørsiden av Sundet. Derfra er det planlagt kabel langs deler av Kollsnesvegen og Budalen, til Øygarden transformatorstasjon. Landfall øst for Kollsnes innebærer sjøkabel rundt nordsiden av Ona til landfall i Osundet (**K3**). Derfra planlegges jordkabel i en vestlig trasé, til Øygarden transformatorstasjon.

Lengden på sjøkablene fra produksjonsanlegg til landfall er estimert til 27-34 km, avhengig av valgt trasé. Det er ikke oppgitt noen lengde på landkablene i meldingen.

Nettanlegg

Norges Fiskarlag har uttalt at samtlige traseer vil krysse områder der det drives ulike former for fiske. De foretrekker imidlertid alternativ K1, da de mener dette vil gå tett opp til kabeltraseer som er etablert fra før, mens K2 og K3 innebærer å etablere ny trasé og krysse flere fiskefelt. I samsvar med dette, anbefaler Fiskeridirektoratet at nye sjøkabler og rør som etableres i forbindelse med tiltaket, blir lagt langs eksisterende kabeltraseer, der det er mulig. Fiskeridirektoratet anbefaler også bruk av steinfylling og frie spenn slik at kabler og rør på sjøbunnen ikke blir til hinder for utøvelsen av fiske, samt at anleggsaktivitet legges utenfor perioder med gyteaktivitet for villfisk og intensive fiskeperioder.

Forsvarsbygg har uttalt at K3 kan komme i konflikt med deres skytefelt i Hjeltefjorden, mens Vestland fylkeskommune skriver at dette alternativet har stort konfliktpotensial med kjente kulturminner i området og fraråder det.

NVE forutsetter at tiltakshaver i utgangspunktet utreder alle alternativer. Hvis de vurderer at ulempene ved et av alternativene er for store, kan det tas ut av videre utredninger. Tiltakshaver skal selv avgjøre og begrunne løsningen de velger å søke om. Vi forutsetter at innspillene følges opp i dialog med de aktuelle myndighetene videre i prosessen.

Ilandføring og tilknytningspunkt

Statnett har opplyst at de har søkt og fått konsesjon for bygging av en ny transformatorstasjon i Øygarden, med planlagt idriftsettelse rundt 2030, og at stasjonen vil ha god kapasitet til å ta imot kraftproduksjon inn i transmisjonsnettet. De viser til BKK som eier og drifter, for spørsmål om kapasitet på det regionale distribusjonsnettet på 132 kV. Statnett peker også på at det med stor sannsynlighet vil være behov for reaktiv kompensering på landsiden for å håndtere reaktiv effektinnmating fra AC-kabelen til produksjonsanlegget, og at dette må utredes i den videre modningen av prosjektet. NVE forutsetter at tiltakshaver følger opp dette med Statnett og BKK.

3.3 Tiltakets virkninger for miljø og samfunn

3.3.1 Naturmangfold

Fugl

BirdLife Norge er sterkt kritisk til at konsekvensutredningen skal baseres på eksisterende kilder som Artskart, Naturbase og NINA-prosjekter. De mener det er store kunnskapshull om sjøfugl i området, og at dette krever nye og grundige forundersøkelser over flere sesonger. De mener undersøkelsene bør skje ved hjelp av digital overvåkning og radar, slik at undersøkelser i en eventuell driftsfase også får verdi. Videre viser BirdLife Norge til høy konflikt med fugletrekk og viktige hekkeområder, og ber om vurdering av unnvikelse og kollisjonsfare. Motvind Norge, Motvind Vest og mange privatpersoner er i likhet med dette, kritisk til antakelse i meldingen om at teknologien har mindre påvirkning på fugl enn konvensjonell teknologi.

NVE er enig i at fugl ikke er tilstrekkelig belyst i tiltakshavers forslag til utredningsprogram, og har satt krav om å kartlegge fugletrekk. Vi har ikke satt eksplisitt krav om kartlegging over flere sesonger, slik BirdLife Norge etterspør, men vi poengterer at det er satt generelt krav til at det skal framkomme av utredningen hvorvidt det er behov for ytterligere undersøkelser, og at det skal innhentes ny kunnskap der eksisterende kunnskapsgrunnlag er for mangelfullt. Vi viser i denne sammenheng også til det generelle kravet om avbøtende tiltak.

Marine arter og naturtyper

Norges Fiskarlag og Fiskeridirektoratet, og flere andre, påpeker at det er store kunnskapshull om hvordan havvind påvirker fiskebestander og marine økosystemer.

Konkret rettet til tiltaket etterlyser Norges Fiskarlag kartlegging av sedimenter og marine naturtyper. De påpeker at det er manglende data i bunnkartet fra Norges geologiske undersøkelse (NGU) for området, som det vises til i meldingen fra tiltakshaver. De hevder at NGU ikke har kartlagt området i detalj, at det ikke finnes Mareano-data for området, og ber derfor om at planområdet og kabeltraseene kartlegges med Mareano-metodikk eller tilsvarende før konsekvensutredningen utarbeides.

NVE vurderer at det foreslåtte utredningsprogrammet i stor grad er dekkende for de problemstillingene som trekkes frem i uttalelsene. Vi har imidlertid fastsatt krav om at visuell kartlegging av sårbare arter og naturtyper skal gjennomføres etter standard NS-EN 16260.

3.3.2 Forurensning og avfall

Miljødirektoratet krever at utredningen inkluderer beskrivelse av mulige kilder til forurensning og avfall fra anlegget, sammen med vurdering av risiko for forurensning og spredning av miljøskadelige stoffer. Kystverket understreker behovet for beredskap mot akutt forurensning. Norges Fiskarlag melder at sjømattrygghet må inngå som eget vurderingstema i utredningen. I tillegg har blant andre Bjørn Samland og Robin Misje uttrykt bekymring for mikroplastutslipp fra rotorblader og forurensning fra anker og kabler. De krever dokumentasjon og overvåkning.

NVE mener at forurensning ikke er tilstrekkelig belyst i tiltakshaver sitt forslag til utredningsprogram, og har satt krav til egne utredningspunkter for disse. Sjømattrygghet dekkes

her gjennom kravet om vurdering av potensial for bioakkumulering. Vi viser også til det generelle kravet om å vurdere avbøtende tiltak.

3.3.3 Kulturminner og kulturmiljø

Museum Vest opplyser at det ikke er registrert kjente kulturminner i tiltaksområdet, men at det er stor sannsynlighet for maritimt kulturminne på sjøbunnen. De krever undersøkelser i henhold til kulturminneloven før tiltaket kan gjennomføres. Statsforvaltaren i Vestland peker i likhet med dette på at kulturminner må utredes i tråd med nasjonale retningslinjer. Vestland fylkeskommune viser til kjente kulturminner i områdene som er vurdert til landfall: Herdleværbrua og vestsiden av Sundet ved alternativ 1, og et kulturlandskap med mange fredede boplasser ved alternativ 2. Som nevnt i kapittel 3.2.3, har fylkeskommunen vært tydelig på at landfallternativ 2 har stort konfliktpotensial. De krever tilstrekkelige visualiseringer for å forstå konsekvensene for kulturminnene og kulturmiljøene uavhengig av valgt alternativ.

NVE vurderer at det foreslåtte utredningsprogrammet er dekkende for de problemstillingene som trekkes frem i uttalelsene. Vi understreker at tiltakshaver skal kontakte Bergens Sjøfartsmuseum og Vestland fylkeskommune, for å sikre god ivaretakelse av deres ansvarsområder.

3.3.4 Landskap og visuelle virkninger

Vestland fylkeskommune understreker at det må utarbeides realistiske visualiseringer av anlegget fra land, som inkluderer landfallsløsningen. Blomøy Nærmiljøutval, Flåten og Knarvik vel og Breivik/Oen velforening krever at anlegget legges så det ikke er synlig fra land. De viser til nedbygging og virkninger fra eksisterende og planlagt industri i området, og antyder at noe av den frie havutsikten må bevares. Nærmiljøforeningene har spilt inn at anlegget skal visualiseres fra Dethleffhytta på Rong, Rambua Dagsturhytte, Skogsøyne, Herdlevær, Alvheimsmarka, og områdene fra Nautnes og nordover, inkludert øygruppene på Hernar. Motvind Norge og flere enkeltpersoner deler bekymringene for synlighet og påvirkning, og mener at dimensjonene på anlegget vil gjøre det synlig fra mange turmål i Øygarden.

Tiltakshaver har kommentert til uttalelsen fra fylkeskommunen at de vil be utreder utarbeide visualisering av landskapsmessige virkninger av infrastrukturen på land. I utredningsprogrammet har NVE fastsatt krav om utredning av visuelle virkninger og landskap. NVE presiserer at dette også inkluderer de forhold som etterspørres.

3.3.5 Fiskeri

Fiskerinæringen er gjennomgående kritisk til lokaliseringen av demonstrasjonsprosjektet utenfor identifiserte områder i SKU.

Norges Fiskarlag, Fiskeridirektoratet, Pelagisk Forening og flere privatpersoner har poengtert behovet for grundig kartlegging og vurdering av blant annet gyteområder, oppvekstområder og fiskefelt med hensyn til kabeltraseer og arealbruk. Det er også uttrykt bekymring for konsekvenser som følge av relaterte tema, som elektromagnetiske felt, undervannsstøy, sedimentforstyrrelser – og av forurensning, blant annet som følge av mikroplast.

Fiskeridirektoratet påpeker at fiskeriaktiviteten i området er minimal, og at deres egne kartsystemer ikke viser aktivitet i området siden 2018. Norges Fiskarlag understreker imidlertid at

fiskeri er en dynamisk næring, og at det må vurderes hvordan tiltaket kan påvirke fremtidig aktivitet, ikke bare dagens bruk.

I utredningsprogrammet har NVE fastsatt krav om utredning av fiskeri og havbruk. NVE presiserer at dette også inkluderer de forhold som etterspørres. Endringer som følge av klima dekkes under det generelle punktet om samlede virkninger.

3.3.6 Petroleum og lagring av CO^2

Planområdet for Windcatcher ligger innenfor lisensgrensene for CO_2-lagringlisensen EXL002 «Smeaheia». Equinor Low Carbon Solution AS (Equinor) påpeker at prosjektet kan påvirke muligheten for 4D seismisk monitorering av injisert CO_2, som er en sentral del av overvåkingskravene i lagringsforskriften. Seismisk datainnsamling krever store arealer for skipsoperasjoner, og det er risiko for at flytende installasjoner og ankringssystemer kan komme i konflikt med dette. Videre påpekes det at kabelruting, kryssing og ilandføring må vurderes for gjensidig påvirkning mellom Windcatcher og CCS-prosjektet. Det er også behov for å vurdere støyforurensning og vibrasjoner som kan påvirke datakvalitet og operasjoner.

I sin tilleggsuttalelse i november 2025 peker Equinor på utfordringer ved 4D seismikk og at utredningsområdet (planområdet) for Windcatcher overlapper med kabeltrasé for Smeaheiaprosjektet. De ber derfor om at utredningsprogrammet inkluderer en vurdering av alternative lokasjoner.

I utredningsprogrammet har NVE fastsatt krav om utredning av petroleum og CCS, hvor vi spesifiserer at virkninger for EXL002 «Smeaheia» skal vurderes.

3.3.7 Skipsfart

Utredningsområdet ligger nær innseilingsområdene til Fedjeosen og Holmengrå, som er svært trafikkerte ruter for olje- og gasstankere, cruisefartøy og offshorefartøy. Kjetil Magnussen og Motvind Vest påpeker at anlegget kan påvirke radarovervåking og utgjøre en risiko for kollisjon.

Tiltakshaver har selv påpekt at etablering av vindturbiner kan føre til at radarer mister tracking på fartøy, og at det kan bli nødvendig å etablere nye seilingsruter. Norges Fiskarlag understreker behovet for overvåking i sanntid, slepebåtkapasitet og beredskap ved driftsstans.

Videre viser Kystverket til at tiltaket er søknadspliktig etter havne- og farvannsloven, og at det må vurderes hvordan tiltaket påvirker sikkerhet, ferdsel og beredskapsinteresser. De ber om at konsekvensene for navigasjon, ankring og havneforhold utredes, og at fartøysoperasjoner som påvirker annen trafikk vurderes særskilt.

Kystverket skriver at det må undersøkes om det er skipstrafikk i områdene som ikke vises på AIS-data, om eventuell virkning på losbordingsfelt og los-korridorer, og om en kraftledning i sjø kan ha konsekvenser for forhold som navigasjon, ankring og havneforhold.

I utredningsprogrammet har NVE fastsatt krav om utredning av skipsfart. NVE presiserer at dette også inkluderer de forhold som etterspørres. Forstyrrelse av radar dekkes under sivil radar og elektronisk kommunikasjon, mens risiko og beredskap dekkes under risiko for uønskede hendelser.

3.3.8 Luftfart

I tilleggsuttalelsen til høringen vurderer Avinor AS at etablering av Windcatcher-anlegget vil medføre betydelige konsekvenser for offshore helikoptertrafikk til og fra Bergen lufthavn, Flesland, samt øvrig lufttrafikk i vestsektoren. De viser til at minstehøyder må heves fra 1000–2000 fot til 2100 fot i en rekke sektorer og ruter. Dette vil påvirke både helikoptertrafikk og fastvinget trafikk, og kan føre til operasjonelle utfordringer og redusert sikkerhet.

Avinor påpeker også at helikoptre i CB/ising-forhold må kunne fly i 1000 fot, og at en tvungen høydeøkning til 2100 fot kan være direkte uforsvarlig. De konkluderer med at tiltaket kan medføre behov for å avslå konsesjon av hensyn til flysikkerheten.

NVE har vurdert at de forhold som trekkes frem i hovedsak er dekket gjennom det fastsatte utredningsprogrammet. Basert på den innkomne høringsuttalelsen har NVE valgt å inkludere et utredningspunkt for *radio communication failure* (RCF)-scenarier.

3.3.9 Forsvarsinteresser

Som nevnt i kapittel 3.2.3 har Forsvarsbygg uttalt at det at den østlige kabeltraseen til det sørlige landfallsalternativet (K3) kan påvirke Forsvarets skytefelt i Hjeltefjorden.

I utredningsprogrammet har NVE fastsatt krav om utredning av forsvarsinteresser, hvor vi spesifiserer at virkninger for skyte- og øvingsfeltet i Hjeltefjorden skal vurderes.